

Uchwała Nr XXIV/284/2017
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 31 stycznia 2017 r.

**w sprawie przyjęcia „Apelu Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie
zwiększenia środków finansowych z budżetu państwa dla Województwa Opolskiego
na działania na rzecz rodziny”**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2016 r., poz. 486 z późn. zm.) oraz § 20 ust. 1 Statutu Województwa Opolskiego (Dziennik Urzędowy Woj. Opolskiego z 2014 r., poz. 2201) , Sejmik Województwa Opolskiego uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się treść **„Apelu Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie zwiększenia środków finansowych z budżetu państwa dla Województwa Opolskiego na działania na rzecz rodziny”**, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2

Apel przekazuje się :

- 1) Prezesowi Rady Ministrów;
- 2) Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- 3) Posłom i Senatorom z województwa opolskiego;
- 4) Wojewodzie Opolskiemu.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Opolskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Apel Sejmiku Województwa Opolskiego

w sprawie zwiększenia środków finansowych z budżetu państwa dla Województwa Opolskiego na działania na rzecz rodziny

Radni Województwa Opolskiego, doceniając wagę i potrzebę pomocy państwa w wychowaniu dzieci i opieki nad rodzinami, apelują do Pani Premier Beaty Szydło oraz Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Pani Elżbiety Rafalskiej o zabezpieczenie takiego poziomu finansowania zadań zleconych przez administrację rządową, związanych z działaniami na rzecz rodziny, który – biorąc pod uwagę potrzeby i rzeczywiste koszty – umożliwi ich realizację.

Samorzady województw realizują zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarach świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych oraz organizacją i prowadzeniem ośrodków adopcyjnych.

Samorząd Województwa Opolskiego ma tutaj szczególnie ważne zadanie. To właśnie w naszym regionie, ze względu na liczbę Polaków pracujących za granicą, istnieje największy problem związany z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego w przypadku osób uprawnionych do świadczeń rodzinnych, przebywających poza granicami Polski. Od kwietnia 2016 roku prowadzimy w tym samym zakresie sprawy związane ze świadczeniem wychowawczym w ramach rządowego programu Rodzina 500 Plus.

Mamy przekonanie, że to niezwykle istotne zadania i mamy także wolę, aby je dobrze realizować. Dlatego też we własnym zakresie zainicjowaliśmy program „Opolskie dla rodziny”, w którym staramy się wesprzeć rodziny i społeczność naszego regionu. Program zawiera szereg działań i rozwiązań, które mają pomóc rodzinom w ich codziennym życiu, w godzeniu ról rodzinnych z zawodowymi i społecznymi.

Przekazywane dotychczas dotacje celowe już w 2016 roku uniemożliwiały pełne i terminowe wykonywanie zadań zleconych przez administrację rządową w tym zakresie, natomiast zabezpieczona na 2017 rok kwota 777 000 zł stanowi zaledwie 28,4% poziomu z 2016 roku. Biorąc pod uwagę całoroczny koszt obsługi działań na rzecz rodziny w 2017 roku, kwota łącznych niedoborów dla Województwa Opolskiego przekroczy 2 miliony złotych.

Mając na uwadze przede wszystkim dobro polskich rodzin warunkowane sprawnym, efektywnym i terminowym wykonywaniem tych wrażliwych społecznie zadań przez Samorząd Województwa Opolskiego, apelujemy o zabezpieczenie poziomu finansowania wymienionych wyżej zadań zleconych, adekwatnego do rzeczywistych kosztów.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2013 r., poz.486) do wyłącznej właściwości sejmiku województwa należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami i statutem województwa do kompetencji sejmiku województwa. Natomiast zgodnie z § 20 ust.1 Statutu Województwa Opolskiego (Dziennik Urzędowy Woj. Opolskiego z 2014 r., poz. 2201), Sejmik Województwa Opolskiego w sprawach ogólnospołecznych może uchylać apele.

Na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej - zlecone na mocy ustaw Województwu Opolskiemu, zawarte w Dziale 855 – Rodzina, składają się działania dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarach świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych (500 plus) oraz organizacja i prowadzenie ośrodków adopcyjnych.

Wysokość dotacji przekazana Województwu Opolskiemu na ww. zadania w 2016 roku, planowana na 2017 rok w budżecie Wojewody Opolskiego i deklaracja Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o jej zwiększeniu wynoszą odpowiednio:

	Wydatki wykonane w 2016 r.	Plan dotacji na 2017 r. ustalony przez Wojewodę	Kwota deklarowana przez MRPiPS w piśmie z dn. 9.12.2016 r.
Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie obsługi świadczeń rodzinnych i wychowawczych	1 845 975 zł	390 000 zł	1 488 000 zł
Organizacja i prowadzenie ośrodków adopcyjnych	886 287 zł	387 000 zł	773 000 zł
RAZEM	2 732 262 zł	777 000 zł	2 261 000 zł

Ani zabezpieczona na 2017 rok przez Wojewodę Opolskiego kwota (która na dzień dzisiejszy jest pewna), ani też deklaracja Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przesłana w piśmie z dnia 9 grudnia br. o zwiększeniu środków dla województwa (która i tak jest mniejsza o niemal 360 tys. zł niż wydatki na ten cel w 2016 r.) nie dają szansy na pełną realizację tych zadań przez Samorząd Województwa Opolskiego.

Już w 2016 roku sygnalizowaliśmy finansowanie tego zadania na zbyt niskim poziomie - kwota, jaką miał do dyspozycji Samorząd Województwa Opolskiego uniemożliwiła sprawne, efektywne i terminowe wykonywanie tych wrażliwych społecznie zadań.

Dlatego też zwiększenie finansowania tego zadania do poziomu finansowania w 2016 roku nie rozwiązuje problemu, gdyż pomimo podjęcia szeregu działań usprawniających, realizacja samych zaległych spraw przy aktualnych zasobach kadrowych powinna zakończyć się jesienią 2018 roku, co z punktu widzenia dobrostanu i gwarancji świadczeń na rzecz polskich rodzin jest sytuacją nie do przyjęcia.

Ponadto trzeba zauważyć, że brak jest możliwości prowadzenia racjonalnej i zgodnej z przepisami prawa gospodarki finansowej – której podstawą jest plan dochodów i wydatków – wyłącznie na podstawie składanych deklaracji, bowiem zaciąganie zobowiązań ponad plan finansowy wydatków budżetowych jednostki jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych. Między innymi takimi zobowiązaniami są w pierwszej kolejności umowy dotacji na prowadzenie niepublicznego ośrodka adopcyjnego. W tych warunkach brak jest również możliwości stabilnego zatrudniania pracowników w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony. Kwota dotacji finansującej ww. zadania powinna więc być ustalana w wysokości zapewniającej już od początku roku pełne finansowanie wszystkich niezbędnych do ich realizacji wydatków z uwzględnieniem podwyżek w administracji rządowej, a nie na zasadzie refundacji wydatków poniesionych w ciągu roku.

Jedną z podstawowych zasad finansów lokalnych wyrażonych w Konstytucji RP a także w Europejskiej Karcie Samorządu Lokalnego jest zasada adekwatności dochodów jednostek samorządu terytorialnego do przydzielonych im zadań. Zasada ta odnosi się nie tylko do zadań własnych j.s.t. mających charakter obligatoryjny i powszechny, ale także do zadań z zakresu administracji rządowej lub innych zadań zleconych j.s.t. ustawami. Została ona doprecyzowana w przepisach ustawy o finansach publicznych i ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, z których jednoznacznie wynika, iż **dotacje celowe na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone odrębnymi ustawami j.s.t. mają być im przekazywane przez dysponentów części budżetowych w wysokości zapewniającej realizację tych zadań oraz w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonywanie tych zadań.** W sytuacji, gdy przekazana dotacja nie pozwoli zapewnić pełnego i terminowego wykonania zleconych zadań, to j.s.t. przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych, w postępowaniu sądowym.

Z uwagi na powyższe oraz przedstawione w projekcie uchwały stanowisko podjęcie niniejszej uchwały należy uznać za zasadne.